

PODROBNÉ VYHODNOCOVÁNÍ POTŘEB DĚTÍ

Podpůrný nástroj pro pracovníky

DÍTĚ SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Vyhodnocovací rámec

VÝVOJOVÉ POTŘEBY DÍTĚTE

1. Zdraví – vývojové potřeby dítěte

Vyplňte na základě rozhovoru se zdravotní sestrou nebo jiným zdravotním personálem a za účasti dítěte.

Podpůrné otázky pro rozhovor s dítětem a pečujícími osobami	Komentáře
<ul style="list-style-type: none">• Jaké je zdravotní postižení dítěte?	
<ul style="list-style-type: none">• Jaké je současný zdravotní stav dítěte?• Dieta• Alergie• Váha• Výška• Operace• Očkování• Chronické opakující se nemoci	
<ul style="list-style-type: none">• Medikace - na co je určena – název• Jak často lék / léky bere? (pravidelně, sezónně, při neklidu a podobně?)• Dávkování	
<ul style="list-style-type: none">• Pravidelné hospitalizace• Jak často a kde	
<ul style="list-style-type: none">• Jaké pomůcky v současnosti dítě používá?• Naslouchadlo• Brýle• Shunt (odborná pomůcka při hydrocefalu)• Dýchací pomůcku• PEG• Speciální lůžko• Polohovací židle• Vozík• Ortézy• Chodítko• Ochranou helmu• Protetické pomůcky• Jiné	

<ul style="list-style-type: none"> • Jaké všechny služby a terapie jsou dítěti poskytovány? • Fyzioterapie • Logopedie • Ergoterapie • Canisterapie • Hipoterapie • Muzikoterapie • Pravidelné zdravotní prohlídky • Zubař • Služby psychologa • Služby psychiatra • Neurolog • Jiné, upřesněte: 	
<ul style="list-style-type: none"> • Jaké má dítě jemné motorické dovednosti? <i>(Můžete použít různé sady kostek, korálek puzzle a jiné)</i> • Drobné předměty , kostky, korále uchopuje? • Stiskem. • Používá celou ruku • Oběma rukama. • Není schopno uchopit • Jiné, upřesněte jaké • Činnosti s rukama provádí? • S lehkostí / samostatně. • Potřebuje asistenci. • V rámci činnosti provádí nekontrolovaně pohyby, dovednosti jsou nepřesné • Není schopno plnit úkol • Nezajímá se o úkol / pomůcky odstrčeny pryč 	
<ul style="list-style-type: none"> • Jaké má dítě hrubé motorické dovednosti? • Jak se dítě pohybuje chodí? • Chodí samostatně. • Chodí s podporou. • Umí stát na jedné noze. • Běhá • Kulhá. • Špatná rovnováha/často přepadává. • Má sklon narážet do věcí. • Jiné upřesněte. • Jaké pomůcky při chůzi používá? • Nepoužívá. • Potřebuje fyzickou podporu dospělého. Používá pomůcky při chůzi samostatně. • Používá pomůcky při chůzi s asistencí. • Používá vozík samostatně. • Používá vozík s pomocí dospělého. • Jiné, upřesněte: • Umí dítě stoupat po schodech? • Samostatně. • S podporou. • S pomocí zábradlí. • Nepoužívá schody. • Jakou minimální podporu při sedu dítě potřebuje? • Sedí samostatně. • Sedí s podporou (např. polštář jako podpora). Speciální sezení - níže upřesněte. • Potřebuje speciální polohovací židli. • 	

<ul style="list-style-type: none"> • Jaké další motorické dovednosti dítě zvládá? • Stojí s podporou. • Propíná se. • Leze. • Plazí se. • Zvedne hlavu, když leží na břiše. • Umí se převalit na břicho, když leží. • Nekoordinované pohyby. • Pomalé pohyby. • Limitované pohyby. • Svalová ztuhlost (části těla jsou neohebné nebo ztuhlé). • Svalové napětí zvýšené • Svalové napětí snížené • Abnormální postoj těla. • Nedobrovolné / mimovolní pohyby. • Rytmicky se pohybuje do hudby • Dokáže hrát míčové hry • Jiné • Kolik času dítě tráví na lůžku? Pokuste se být co nejvíce konkrétní. • Většina času • Občas během dne • Jen při spaní • 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zrak a sluch. Má dítě rozpoznanou poruchu zraku? • Nosí brýle. • Nosí čočky. • Nosí okluzor. • Probíhá pravidelné vyšetření zraku. • Co zvládá dítě zrakem? • Čte nebo si prohlíží knihy. • Sleduje TV. • Rozpozná fotografie. • Rozpozná osoby. • Rozpozná předměty. • Sleduje osoby. • Sleduje ruku při činnosti. • Sleduje pomalu se pohybující objekt. • Přenesení pozornosti mezi dvěma objekty. • Je schopno navázat oční kontakt. • Oči sledují z jiného úhlu než přímo. • Fixuje světelný zdroj. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Má dítě rozpoznanou poruchu sluchu? • Nosí naslouchadlo. • Poslouchá hudbu. • Reaguje na zvuky, otáčí se za zdrojem zvuku. • Otáčí se za zdrojem zvuku. • Je všímavý k mluvenému jazyku. • 	

2. Učení se – vývojové potřeby dítěte

Podpůrné otázky pro rozhovor s rodiči/pečovateli	Komentáře
<ul style="list-style-type: none"> • Vývoj artikulace, řeči a komunikace – Jaké jsou řečové a komunikační dovednosti dítěte? • Plynulá řeč přiměřená věku. • Používá jednoduché věty. 	

<ul style="list-style-type: none"> • Používá jednoduchá slova. • Dává otázky? • Umí odpovědět na otázky? • Vyslovuje bez smyslu. • Má potíže s výslovností. • Vydává zvuky. • Používá různé výkřiky, aby komunikoval své potřeby. • Vyžádá si, aby se vědělo o jeho potřebách. • Manipuluje s dospělými, aby naznačilo své potřeby (např. zatahá za rameno). • Jiné, upřesněte. • Jaké jsou neverbalní komunikační dovednosti dítěte? • Sáhne na předmět nebo směřuje k předmětu, který chce. • Ukáže na předmět, který chce. • Dívá se na předmět, který chce. • Používá jiná gesta. • Manipuluje s dospělými, aby naznačilo své potřeby (např. zatahá za rameno). • Používá výrazy ve tváři (jako odpověď se usměje nebo se podívá na dospělého). • Používá dítě nějakou jinou formu komunikace? • Obrázkové kartičky • Fotografie • Znaková řeč • Používá předměty. • Rozumí dítě rozumí mluvenému jazyku? • Účastní se konverzace. • Odpovídá na jednoduché otázky. • Reaguje na řeč tím, že se na vás dívá. • Opakuje slova a věty směřované k němu (echolálie). • Má potíže porozumět mluvenému slovu. • Potřebuje názorné vodítko, aby rozumělo mluvenému slovu. • Rozumí jednoduchým požadavkům , např.: „Můžeš se dotknout mého nosu?“ „ Můžeš si položit ruku na hlavu?“ • Jiné, upřesněte <p><i>(Možné aktivity, které lze realizovat při setkání s dětmi, které mají potíže s pohybem paží a nemluví. Požádejte dítě případně s pomocí personálu, aby vykonalo tyto pohyby.)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Můžeš zkusit hýbat rukama? • Můžeš zavřít oči? • Umíš vypláznout jazyk? • Reaguje dítě na smyslovou hračku? • Drží ji? • Sleduje pohledem • Reaguje na zvuky, které vydává? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Jak dokáže dítě vnímat • Dívá se na předměty, které pojmenováváte. • Ukazuje dítě na předměty, které pojmenováváte, popř. směřuje k nim? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Co dítě ve vzdělávacím procesu zvládá? • Komunikace. 	<ul style="list-style-type: none"> •

<ul style="list-style-type: none"> • Smyslové vnímání • Rozeznávání předmětů • Rozpoznávání obrázků • Rozpoznávání fotografií • Rozeznávání barev • Orientace v čase • Kreslení • Psaní • Čtení • Počítání atd. • Kreslení • Čmárání 	
---	--

3. Emoční vývoj a chování – vývojové potřeby dítěte

Podpurné otázky pro rozhovor s rodiči/pečovateli	Komentáře
<ul style="list-style-type: none"> • Má dítě nějakou osobu na kterou je nejvíc navázáno, kolik hodin s ním tato osoba tráví denně – týdně. 	<ul style="list-style-type: none"> •
<ul style="list-style-type: none"> • Vyazuje dítě některé z následujících automatických způsobů chování? • Hýbá tělem. • Tleská rukama. • Chodí po špičkách. • Dívá se upřeně do světla. • Opakující se pohyby úst nebo jazyka/hraje si se slinami. • Kroutí nebo točí tělem. • Zakrývá si uši v reakci na určitý hluk / situaci. • Opakované činnosti s předměty nebo hračkami. • Opakovaně vyrovnává hračky do řady. • Vydává neartikuloované zvuky. Má potíže navázat a udržet oční kontakt. • Často pláče, je úzkostlivé. <p>Okomentujte situaci, kdy se toto vyskytuje nejvíce a jak je dítě utěšeno.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na jaké aktivity reaguje dítě pozitivně? • Na jaké aktivity reaguje dítě negativně? • Za jakých situací je dítě rozčilené a rozrušené? • Pokud se dítě stále zabývá autostimulací, jaké aktivity si získají jeho zájem a zastaví autostimulaci? • Co odvede pozornost od autostimulace? • Co se stane, když mu v autostimulaci 	<ul style="list-style-type: none"> •
<ul style="list-style-type: none"> • Zabývá se dítě sebepoškozujícím chováním? • Kouše se. • Bouchá hlavou. • Škrábe se. • Bije sám sebe (pod bradu, do hlavy). • Mne si oči. • Samovyvolané zvracení. • Jiné, upřesněte: • Co ho uklidní? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Je dítě vůči ostatním agresivní? • Vůči komu? • Jakým způsobem? 	

<ul style="list-style-type: none"> • Co je spouštěčem agrese? • Co dítě uklidní? 	
<ul style="list-style-type: none"> • Projevuje dítě pravidelně následující chování? • Má potíže s kontrolou emocí. • Krádež. • Hyperaktivita. • Pasivita, nezájem. • Vyhýbá se námaze. • Neadekvátní sexuální chování. • Destruktivní chování. • Přejídá se / hromadí jídlo. • Hněv, vztek. • Křik. • Sundává si oblečení. • Lže. • Jiné, upřesněte: 	
<ul style="list-style-type: none"> • Detailně popište, jaká strategie je nejvíce potřeba ke zvládnutí problémového a agresivního chování? • Potřeba fyzického omezení.. • Útěcha dospělého • Oddechový čas – vyjmutí. • Po výskytu tohoto chování následně podány léky. • Použití pravidelné psychiatrické léčby, aby se zabránilo agresivnímu chování. • Jiné, upřesněte: 	

Doplňte jakékoliv poznámky, které mohou přispět k plánování péče pro dítě.

Zdroj: Vyhodnocování potřeb dítěte a jeho rodiny; LUMOS - 2012